



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Giderek artış gösteren ve hiç önlem alınmayan işcinayetlerinin araştırılması ve engellenmesi ile işçilerin sorun ve mağduriyetlerinin araştırılarak gerekli tedbirlerin alınması için Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz. 19.01.2024

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Erzurum Milletvekili

GEREKÇE

Meydana gelen iş kazaları giderek artış eğilimi göstermekte başta inşaat, taşımacılık ve maden sektörü olmak üzere çeşitli iş kollarında insanlar, yaptıkları işe hayatlarını teslim etmektedirler.

İş kazaları ve iş cinayetleri ülke gündeminin en ciddi ve neticeleri itibariyle en can alıcı sorun alanlarından birisidir. Hiçbir denetimin söz konusu olmadığı işyerlerinde işverenlerin cezai sorumluluklarının da olmayışı iş cinayetlerinde artışın önemli kriterleri arasındadır.

İşverenlerin hiçbir yaptırıma maruz kalmayışı işyerlerinde gereken önlemlerin alınmamasının da yolunu açmış ve bu durum neredeyse kanıksanma noktasına gelmiştir. Yasaların giderek işveren lehine uygulanması ile işçilerin can kayıpları ciddi boyutlara varmıştır.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği (İSİG) Meclisi, 2023 yılına ilişkin iş cinayetleri raporunu yayımlamış; buna göre 2023 yılında en az bin 932 işçinin yaşamını yitirdiği tespit edilmiştir. Mevcut iktidarın göreve geldiği 3 Kasım 2002 tarihinden beri iş cinayetlerinde en az 32 bin 478 işçinin yaşamını yitirdiği de raporda yer alan veriler arasındadır. İfade edilen ölüm sayılarına

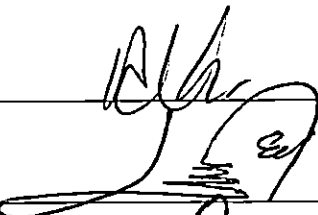
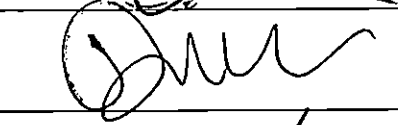
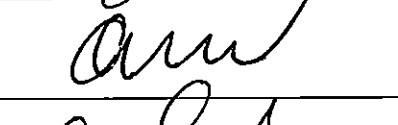
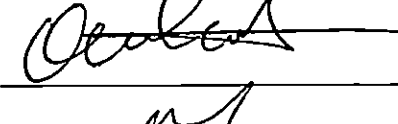
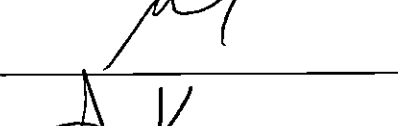
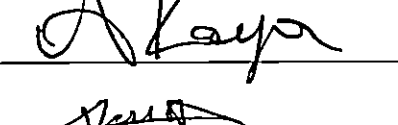
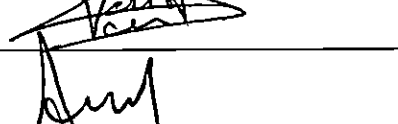
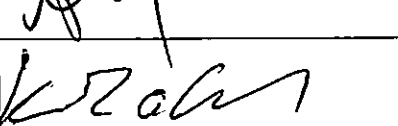
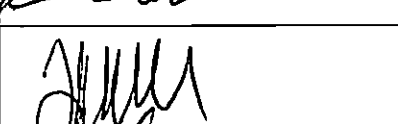
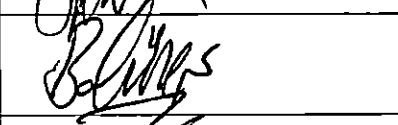
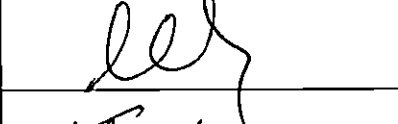
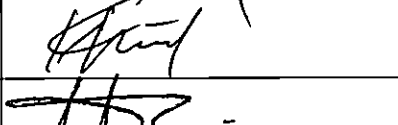
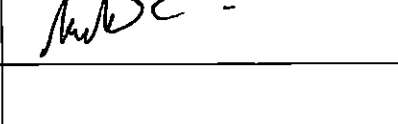
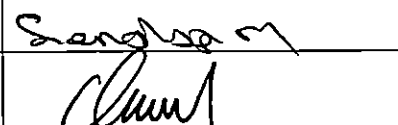
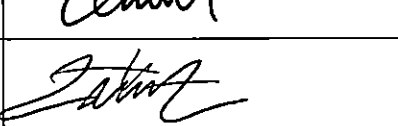
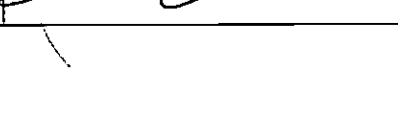
bakıldığında günde en az beş işçinin yaşamını yitirdiği şeklinde vahim bir sonuç ortaya çıkmaktadır. Geçtiğimiz yılın verilerine bakıldığında ise en çok ölümün mevsimlik çalışmanın arttığı aylara denk düşmesi tesadüf değildir. Zira mevsimlik tarım sektörü başta olmak üzere mevsimlik işler, iş güvencesinin en az yahut hiç olmadığı iş kollarına tekabül etmektedir.

İnşaat, tarım ve taşımacılık iş kolları denetimin de olmadığı alanlar olup işverenin sorumluluğunun cezasız kalması, ölümleri artırmaktadır. Uzun çalışma saatleri, yoğun çalışma, sigortasız çalışma ve her türlü kuralsızlığın hakim olduğu bu işkollarında sendikal örgütlenmenin olmaması da bir diğer hakim nedendir. Bu sebeple motokurye ölümleri artış göstermektedir. Sadece 2023 yılında en az 68 motokuryenin hayatını kaybettiğine dair veri, pek çok kuralsızlığın bir arada oluşunu açıklar niteliktedir.

Yine, mevsimlik işçilere dair hala yasal düzenlemeler hayata geçirilmediği için çok daha vahim bir tablo mevcuttur. Çoğu güvencesiz yöntemlerle yaptıkları seyahatlerde yaşamını yitirirken çalışma koşulları da son derece güvencesizdir. Kayıt dışı ve güvencesiz koşullarda çalıştırılan göçmen ve sığınmacıların maruz kaldıkları mağduriyetler dikkate dahi alınmamaktadır.

Oysa birçok iş kazası bizzat işverenin hiçbir önlem almadığı, sağlığa uygun olmayan, güvenlik yönünden zayıf işyerlerinde, çalışma alanlarında gerçekleşmektedir. Bu bakımdan yüksek risk barındıran işyerleri ve iş kollarında ölüm yahut yaralama vakalarının gerçekleşmesi öngörülebilir olup işyerinde iş sağlığı ve güvenliği için gerekli önlemleri almayan, işçiye iş sağlığı ve eğitimi vermeyen işverenin doğabilecek iş kazalarında ihmali davranışından ötürü önemli oranda sorumlu olduğu kabul edilmelidir. Ancak, mevcut yasalar ve yasa uygulayıcıların bakış açısı işveren failliği meselesini meşru zemine taşıma eğilimindedir. Bu durumun iş cinayetlerindeki artışa olan etkisi de araştırılması gereken bir diğer önemli meseledir.

İzah etmiş olduğumuz hususlar doğrultusunda, işçilerin maruz kaldıkları hak ihlalleri ile artan iş cinayetlerinin araştırılması ve alınacak önlemlerin belirlenmesi elzem olup Anayasa'nın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını talep ediyoruz.

1	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
2	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
3	ONUR DÜŞÜMEZ	HAKKARİ	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
16	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
17	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	